

AGER FILM prezintă

Che mondo/gente allegro/a

CE LUME VESELĂ ...

"Che allegro passaggio , che triste vita/divertimento"

"Ce veselă trecere, ce tristă petrecere"

Scenariul și regia: Malvina Urșianu, 2002

Muzica: Petru Mărgineanu

Cu colaborarea artistică a pictoriței Irina Botea

Maria - doctor oftalmolog: Tamara Crețulescu **M**

Dan - pictor: Florin Piersic Jr. **D**

soțul Mariei: Eusebiu Ștefănescu **SM**

Irina - soția lui Dan: Ilinca Goia **I**

Bigi - o tânără modernă: Tania Popa **B**

Ali - afacerist arab: Silviu Petcu **Ali**

Alex(andru) Șerban - unchiul Mariei: Ion Niciu **Ale**

Premiile Uniunii Cineaștilor din România pe 2003 [...] au scos la rampă câteva dintre producțiile de excepție ale anului trecut. [...] Premiul Special al Juriului i-a revenit Malvinei Urșianu, pentru „Ce lume veselă!...“. Ea a afirmat: „Lucrul cu echipa acestui film mi-a făcut plăcută ieșirea din cinematografie.“

(Dal dottore. Nell'ambulatorio di Maria. Maria/ la dottoressa e Dan/ il paziente)

(*La doctor. În cabinetul Mariei. Maria/doctorița și Dan/pacientul*)

Stupendo profumo.

D: Superb parfum...

Mi scusi. Mi è rimasto probabilmente nei capelli. Non uso

M: Scuzați-mă. Mi-a rămas probabil în păr. Nu obișnuiesc

profumarmi al lavoro. Non è niente (di) preoccupante. (Se) ho capito (bene)

să mă parfumez la lucru. Nu e nimic îngrijorător. Am înțeles

<che> (Lei) è pittore.

că sunteți pictor.

D: Da. Sì.

E' per caso allergico (lett.: fa allergia) alla composizione chimica dei colori ?

M: Faceți cumva alergie la compoziția chimică a culorilor?

No. Sono allergico soltanto ad un certo genere di pittura.

D: Nu. Fac alergii doar la un anumit gen de pictură.

Quella dei colleghi.

M: Cea a colegilor...

Della maggior parte.

D: A celor mai mulți.

(Lo) conosco. Amatevi come <i> fratelli. Si tratta di una allergia <alla quale> di cui dovremo

M: Cunosco. Aveți-vă ca frații. E vorba de o alergie căreia va trebui

stabilire la cauza.

să-i stabilim cauza.

Posso continuare a dipingere, sì ?

D: A, pot să continui să pictez, da?

Finché le dura il talento o la vocazione.

M: Cât vă ține talentul sau vocația.

(Lei) non conosce la mia pittura.

D: Nu-mi cunoașteți pictura.

M: Nu. No.

La invito a un "vernissage". Sono convinto che la interesserà. Si tratta

D: Vă invit la un vernisaj. Sînt convins că o să vă intereseze. E totuși

comunque di arti visive.

vorba de arte vizuale.

Io non curo la patologia delle arti visive.

M: Eu nu tratez patologia artelor vizuale.

Ben detto. Sì. Sono sicuro che le piacerà. Venerdì, alle cinque, nella

D: Bine spus. Da. Sînt sigur că o să vă placă. Vineri, la ora cinci, la sala mică a Uniunii [degli artisti plastici]. Le lascio un invito, sì (=d'accordo)? sala mică a Uniunii [artiștilor plastici]. Vă las o invitație, da?

Faccia i test allergici.

M: Faceți teste de alergii.

Posso farli da lei?

D: Pot să le fac la dumneavoastră?

No. Esistono (=ci sono) gabinetti (=laboratori) specializzati.

M: Nu. Există cabinete specializate.

La ringrazio. (Esce) Stupendo profumo.

D: Vă mulțumesc. (*Iese pe ușă*) Superb parfum.

(Paola /assistente di Maria e l'ex marito di Maria)

(*Paula/asistenta Mariei și fostul soț al Mariei*)

Buon giorno. Voglio vedere la <signora> dottoressa.

SM: Bună ziua. Vreau s-o văd pe doamna doctor.

Buon giorno. Ha (un) appuntamento?

- Bună ziua. Aveți programare?

Uno più vecchio.

SM: Una mai veche.

Come si chiama?

- Cum vă numiți?

Come <anche> sua signoria , perché ancora non ha cambiato <il suo> nome . Ah,

SM: Ca și domnia sa, că încă nu și-a schimbat numele. A,

ecco che se l'è cambiato .

uite că și l-a schimbat.

E' per caso ?

- Sunteți cumva ... ?

L'ex marito.

SM: Fostul soț.

La prego di scusarmi.

- Vă rog să mă scuzați.

(Maria e l'ex marito)

(Maria și fostul soț)

Buondi, cara !

SM: Bună, scumpo!

M: Bună. Salve.

Non (ci) crederai, ma ho avuto nostalgia di te (= mi sei mancata).

SM: N-ai să crezi, dar mi-a fost dor de tine.

Probabilmente devi cambiarti gli occhiali.

M: Probabil ai nevoie să-ți schimbi ochelarii.

No, parlo seriamente.

SM: Nu, vorbesc serios.

Sarebbe <per> la prima volta.

M: Ar fi pentru prima oară.

Perché non hai avuto tu mai fiducia in me ?

SM: De ce n-ai avut tu niciodată încredere în mine?

(Ne) ho avuta una volta e mi è bastato.

M: Am avut o dată și mi-a ajuns.

Mai <non> hai avuto tu (il senso dell')umorismo.

SM: Niciodată n-ai avut tu umor.

Umorismo? Dalle mie parti <=al mio villaggio> si chiama diversamente

M: Umor? La mine-n sat îi zice altfel...

[la minE În sat > la mine-n sat: *afereză*]

Sì, sì, umorismo, Non hai distinto l'essenziale dal non essenziale.

SM: Da, da, umor. N-ai deosebit esențialul de neesențial.

Non vorrei morire finché non mi spieghi tu la differenza.

M: N-aș vrea să mor până nu-mi lămurești tu deosebirea.

Cosa hai avuto tu (da ridire) sulla mia esuberanza? (=perché ti ha dato fastidio la mia esuberanza?)

SM: Ce-ai avut tu cu preaplinul meu? [cE_Ai / *sinereză*]

Io non le ho dato nessuna importanza.

Eu nu i-am dat nici o importanță.

Adesso veramente non ha più (nessuna) importanza.

M: Acum chiar că nu mai are importanță.

Per me (ne) ha. Io ti ho amata sempre. Il resto, sciocchezze.

SM: Pentru mine are. Eu te-am iubit întotdeauna. Restul, fleacuri.

Una donna inteligentă e soprattutto istruita avrebbe dovuto capire

O femeie inteligentă și mai ales cultivată ar fi trebuit să-nțeleagă.

[sĂ Înțeleagă > să-nțeleagă: *afereză*]

Probabilmente non sono stata né tanto Ø inteligentă, né tanto Ø istruita.

M: Probabil n-am fost nici atât de inteligentă, nici atât de cultivată.

E non mi sono più istruita nel frattempo.

Și nu m-am mai cultivat între timp.

Invece sì che ti sei istruita <tu>. Sappi che non me l'aspettavo (da te).

SM: Ba te-ai mai cultivat tu. Să știi că nu m-așteptam.

[mĂ Așteptam > m-așteptam: *eliziune*]

Cosa?

M: La ce?

(Lo) sai molto bene

SM: Știi foarte bine.

Vedi che nemmeno tu <non> distingui l'essenziale dal non essenziale.

M: Vezi că nici tu nu deosebești esențialul de neesențial.

Comunque, dopo un uomo come me

SM: Oricum, după un om ca mine

Perché non era essenziale.

M: Pentru că nu era esențial.

Sono pronto a sorvolarci (= a non farci caso).

SM: Sunt gata să trec peste asta.

Nnnn . Ancora fai jogging?

M: Nnnn. Mai faci jogging? Spune-mi, mai ...????

Nooo, me l'ha vietato il medico.

SM: Noo, mi-a interzis medicul.

E che altro ti ha vietato?

M: Și ce ți-a mai interzis?

Dimmi un po', tu che cosa fai, come te la passi ?

SM: Ia spune, tu ce faci, cum o duci?

Vogliono mandarmi via dalla cattedra (universitaria). Ho curato nomenclaturisti.

M: Vor să mă scoată de la catedră. Am îngrijit nomenclaturişti.

Vedi (=hai visto)?

SM: Păi vezi ?...

Io ho curato la loro vista, non le vedute.

M: Eu le-am îngrijit vederea, nu vederile.

Se passi/vai in disoccupazione, sappi che la mia spalla ti sta a disposizione

SM: Dacă treci în șomaj, să știi că umărul meu îți stă la dispoziție.

Ma come, ai reumatismi?

M: Da' ce, ai reumatism?

No, parlo così, metaforicamente. Sai una cosa? Io non ho mangiato oggi.

SM: Nu, vorbesc așa, metaforic. Știi ce? Eu n-am mâncat astăzi.

Andiamo (=usciamo) da qualche parte per cenare. O piuttosto combiniamo qualcosa a casa tua.

Să ieșim undeva să luăm cina. Sau mai bine încropim ceva la tine.

Io combino ora altre cose . E credo che il mio frigorifero è vuoto.

M: Eu încropesc acum alte lucruri. Și cred că frigiderul meu e gol.

Ma come ti nutri tu? Mi è parso (mi pareva) che sei un po' dimagrita.

SM: Dar cum te hrănești tu? Mi s-a părut că ai cam slăbit.

Non ho troppo appetito.

M: Nu prea am poftă de mâncare.

Come mai ? Mi ricordo come divoravi tu una cotoletta/fettina

SM: Cum asta? Mi-aduc aminte cum devorai tu o friptură

al sangue Avevi una vitalità che mi spaventava.

în sânge... Aveai o vitalitate care mă speria.

Per questo sei fuggito (=scappato) da me , perché non ti divori.

M: De asta ai fugit de mine, să nu te devorez.

Noo, ché avevi un appetito meraviglioso, soprattutto (rispetto al)la tua figura e

SM: Noo, c-aveai un apetit fermecător, mai ales la silueta și

alla tua distinzione. [cĂ Aveai > c-aveai]

la distincția ta.

Molti scherzi (brutti) mi ha giocato <a me> questa distinzione.

M: Multe feste mi-a mai jucat mie distincția asta.

(Intră Paula, asistenta Mariei. Maria. Fostul soț al Mariei)

Mi scusino. <Signora> dottoressa, io ho finito. Per domani c'è qualcosa

- Mă scuzați. Doamnă doctor, eu am terminat. Pentru mâine e ceva

(di) speciale?

special?

No, no, grazie. A, ma sì. Verrà il giovane che ha avuto

M: Nu, nu, mulțumesc. A, ba da. O să vină tânărul care a avut

due mesi fa un incidente di macchina. Mi ha pregata (chiesto) di riceverlo

acum două luni un accident de mașină. M-a rugat să-l primesc

alla prima ora (=subito). Cercagli, per favore, la scheda (=cartella). L'operazione è stata fatta

la prima oră. Caută-i, te rog, fișa. Operația a fost făcută

in gennaio. Si chiama Dobrescu. Il nome di battesimo non me lo ricordo più.

în ianuarie. Îl cheamă Dobrescu. Numele mic nu mi-l mai amintesc.

Me la cavo io (=me la caverò da sola).

- Mă descurc eu.

La signorina Paola è la mia nuova assistente.

M: Domnișoara Paula e noua mea asistentă.

Bene, allora io vado <=sono andata via>. E non si preoccupi di nulla. Verrò

- Bine, atunci am plecat. Și să n-aveți nici o grijă. Voi veni

con una mezza ora di anticipo e le preparo la scheda. Arrivederci.

cu o jumătate de oră mai devreme și vă pregătesc fișa. La revedere.

Buona sera.

Bună seara.

Chi è la gallinella?

SM: Cine-i pipița?

Non è per niente gallinella. E' una giovane molto seria.

M: Nu e deloc pipiță. E o tânără foarte serioasă.

(All'inaugurazione della mostra. Maria. Rumore di porta. Poi Dan)

(La vernisaj. Maria. Zgomot de ușă. După aceea Dan)

M: (- Scuzați) (Mi scusi)

Non credevo che sarebbe venuta. L'ho cercata.

D: Nu credeam că mai veniți. M-am tot uitat după dumneavoastră.

Grazie <=ringrazio> per l'invito . E' veramente molto interessante.

M: Mulțumesc pentru invitație. E într-adevăr foarte interesant.

Non le piace.

D: Nu vă place.

In ogni caso, mi interessa.

M: În orice caz mă interesează.

Come una patologia

D: Ca o patologie.

Io non mi intendo di pittura . Soprattutto di questa dell'ultima ora

M: Eu nu mă pricep la pictură. Mai ales la asta de ultima oră.

Moltissimi uomini di cultura ignorano l'arte di avanguardia .

D: Foarte mulți oameni de cultură ignoră arta de avangardă.

E non sanno cosa perdono

Și nu știu ce pierd.

E dove ha imparato a fare questo?

M: Și unde ați învățat să faceți asta?

All'istituto [di belle arti]. (Lo) si studia da qualche anno.

D: La institut. Se studiază de câțiva ani.

Veramente?

M: Serios?

(Suonano/bussano alla porta. Irene apre la porta. Un postino)

(*Sună la ușă. Irina deschide ușa. Un poștaș*)

Buon giorno. Ha una citazione dal tribunale del settore uno.

- Bună ziua. Aveți o citație de la judecătoria sectorului unu.

Firmi qui. Buon giorno

Semnați aici. Bună ziua.

I: ziua. giorno.

(*Irina citește*) (*Irina legge*)

(*Maria și Dan la vernisaj*) (Maria e Dan alla mostra)

Le ho portato dello spumante.

D: V-am adus niște șampanie.

Ti auguro successo.

M: Îți doresc succes.

Grazie. Lei nemmeno <non> sa come mi chiamo.

D: Mulțumesc. Dumneavoastră nici nu știți cum mă cheamă.

M: Nu. No.
Per lei (sono) Dan .

D: Pentru dumneavoastră, Dan.

Piacere.

M: Îmi pare bine.

Signora, (lei) è affascinante.

D: Doamnă, sunteți fascinantă.

Lo) so. Mi è stato già detto (=me lo hanno già detto).

M: Știu. Mi s-a mai spus.

Non è troppo modesta.

D: Nu sînteți prea modestă.

Nooo. Ho orgogli/vanità molto/assai più grandi

M: Noo. Am orgolii mult mai mari.

Signora . Credo che mi sto innamorando di lei.

D: Doamnă?! Cred că mă îndrăgostesc de dumneavoastră.

(Ride) Quando (ne) sarai sicuro, ritorna sull'argomento.

M: (*Râde*) Când ai să fi sigur, revino asupra subiectului.

(*Pleacă cu mașina*) (Va via in macchina)

(*În tribunal. Dan. Irina*) (In tribunale. Dan. Irina)

Per favore, alzatevi (in piedi) , entra la corte [di giustizia].

- Vă rog să vă ridicați, intră instanța [judecătorească].

(*Intră judecătorul:*) (*Entra il giudice:*)

La pronuncia/il pronunciamento si fa in seduta pubblica ... la pratica 2403

- Pronunțarea se face în ședință publică dosarul 2403

riguardante l'attore Dan Toader... e la querelata Irene Toader La corte privind reclamantul Dan Toader... și pârâta Irina Toader... Instanța, in nome della legge, decide lo scioglimento del matrimonio definitivo e în numele legii, hotărăște desfacerea căsătoriei ... definitiv și irrevocabile ...

irrevocabil

(- Vă mulțumesc.) (La ringrazio)

Passerò a prendermi ciò che mi è ancora rimasto

(*Dan către Irina:*)- O să trec să-mi iau ce mi-a mai rămas

delle cose e ti lascio le chiavi dall'amministratore.

din lucruri și-ți las cheile la administrator.

(În atelier. Dan. Maria) (Nell'atelier. Dan. Maria)

Signora, ritorno sul problema. Sicuramente (mi) sono innamorato di

D: Doamnă, revin asupra problemei. Precis sunt îndrăgostit de
lei.

dumneavoastră.

E come te ne sei reso conto /come te ne sei accorto?

M: Și cum ți-ai dat seama?

Ho provato a farle il ritratto ma non ci sono riuscito.

D: Am încercat să vă fac portretul dar n-am reușit.

Che fortuna per me.

M: Ce noroc pă [=pe] mine.

Non le piacciono i miei dipinti.

D: Nu vă plac picturile mele.

Mi piaci tu. Sei un esemplare riuscito.

M: Îmi placi dumneata. Ești un exemplar reușit.

(*M. se așează*) (M. si siede)

Ho una preghiera (da farle). Rinunci a questo profumo. Lo hanno già sentito

D: Am o rugămintă. Renunțați la parfumul ăsta. L-au mai simțit

anche altri. Le (=gliene) porterò io uno. Soltanto mio.

și alții. Am să vă aduc eu unul. Numai al meu.

Non ti sembra di chiedere troppo?

M: Nu ți se pare că ceri prea mult?

No. Signora, cosa devo fare perché (lei) mi accetti?

D: Nu. Doamnă, ce trebuie să fac ca să mă acceptați?

M: Tais-toi et sois bête. Tais-toi et sois bête.

Ah, non capisco.

D: A, nu-nțeleg. [nU_Înțeleg > nu-nțeleg]

Perfetto, va bene così. (*Ride*) D'altronde sei divertente assai.

M: Perfect, asta e. (*Ride*) Altminteri ești amuzant foc.

(Nell'appartamento di Irina. Dan prepara la valigia. Entra Irina)

(În apartamentul Irinei. Dan pregătește valiza. Intră Irina)

Ho preso soltanto quello che avevo. Meno male che sei venuta, ché ti lascio

D: Am luat numai ce aveam. Bine c-ai [= că ai] venit ca să-ți las
le chiavi.

cheile.

Non ho finito i tuoi jeans e la vestaglia.

I: Nu ți-am terminat blugii și halatul.

Passo io a prenderli . Aiutami a portarle fino giù alla macchina.

D: Trec eu să le iau. Ajută-mă să le duc până jos la mașină.

(Ies) (Escono)

Ai una macchina nuova.

I: Ai o mașină nouă.

Sì, è di una conoscente. Me la presta qualche volta. Guarda di non fare

D: Da, e a unei cunoștințe. Mi-o împrumută uneori. Vezi să nu faci

qualche sciocchezza, sì? Non ho voglia che mi ficchi in uno scandalo che si

vreo prostie, da? N-am chef să mă bagi într-un scandal care să se

commenti nella stampa. E cerca di leggere anche tu.

comenteze în presă. Și mai citește și tu.

Saluti alla <signora> dottoressa. ... Poverina, non sa quello che l'aspetta.

I: Complimente doamnei doctor. ... Săraca, nu știe ce-o așteaptă.

[ce_o]

(Dan entra con le valigie nell'atelier. Maria)

(Dan intră cu valizele în atelier. Maria)

Ho portato anche le ultime cose . E' finita.

D: Am adus și ultimele lucruri. S-a terminat.

E come ti senti?

M: Și cum te simți?

Libero come l'uccello del cielo (=dei cieli, dell'aria).

D: Liber ca pasărea cerului.

Conosco (questo) sentimento . L'ho vissuto anch'io ma senza gioia.

M: Cunosc sentimentul. L-am trăit și eu dar fără bucurie.

Una separazione significa pur sempre un fallimento.

O despărțire înseamnă totuși un eșec.

Torno (subito) E non vai da nessuna parte, sì? Mi aspetti? Vado

D: Mă-ntorc [*< mă_întorc*]. Și nu pleci nicăieri, da? Mă aștepți? Mă duc

a discutere con qualcuno all'associazione. Cia cia. Signora, anche se

să mă grăiesc cu cineva la asociație. Pa și pusi. Doamnă, chiar dacă

le è stato già detto : (lei) è affascinante.

vi s-a mai spus: sunteți fascinantă.

Fermo, fermo , non mi piace per niente il tuo pallore . Andiamo insieme

M: Stai, stai, nu-mi place deloc paloarea ta. Mergem împreună

perché ti facciamo delle analisi (= per farti fare delle analisi).

să-ți faci niște analize.

Mi pungono?

D: Mă-nțeapă? [*< mă înțeapă*]

M: Daa ... Sîi.

Posso prendere ancora la tua macchina, sì?

D: Pot să iau în continuare mașina ta, da?

M: Da. Sì.

(Maria, în atelierul lui Dan. Intră Bigi)

Cucù. Eccomi . Mi senti? dove sei? Dan non è da queste parti?

B: Cucu. Am apărut. Alo, unde ești? Dan nu e pe-aici? [*pe_ aici*]

No, ma diceva che viene/torna presto.

M: Nu, dar spunea că vine repede.

Io sono un'amica di Dan. Lei non l'ho vista

B: Eu sînt o prietenă de-a lui Dan. Pe dumneavoastră nu v-am văzut

da queste parti. E' qualche parente di provincia .Ah, credo che mi ha parlato

pe-aici. Sînteți vreo rudă din provincie. A, cred că mi-a vorbit

di lei. (Lei) è la sorella di sua madre. Quella che gli manda quei dolci

de dumneavoastră. Sînteți sora mamei lui. Cea care-i trimite prăjiturile

favolosi. Soprattutto quelle cose con le noci. Super, veramente.

alea grozave. Mai ales chestiile alea cu nucă. Mișto, ce mai!

E tu, di che cosa ti occupi? Sei studentessa?

M: Și dumneata cu ce te ocupi? Ești studentă?

Non ancora. Voglio dare (l'esame di ammissione) il prossimo anno da qualche parte,

B: Nu încă. Vreau să dau la anu' [= la anul] undeva,

in qualche facoltà.

la vreo facultate.

Non ti sei decisa.

M: Nu te-ai decis.

No, ché non ho avuto abbastanza tempo.

B: Nu , că nu am prea avut timp.

Sei molto occupata.

M: Ești foarte ocupată...

Be' sì , ho fatto una serie di provini alle televisioni e in varii

B: Păi da, am tot dat probe pe la televiziuni și pe la diverse

concorsi.

concursuri.

M: Și? E (quindi) ?

Be', non ce l'ho fatta, sa com'è. Contavo su Dan, ma lui

B: Păi, n-am prea reușit, știți cum e. Contam pe Dan, dar el

non si è immischiato.

nu s-a băgat.

Capisco (Mi par di capire) che hai una relazione molto seria con Dan.

M: Înțeleg că ai o relație foarte serioasă cu Dan.

Beh, sì.

B: Păi, da...

Lo ami?

M: Îl iubești?

Sì, certamente. Le mie amiche mi dicono sempre: non te lo far scappare che è

B: Da, sigur. Prietenele mele îmi tot spun: nu-l scăpa, tu, că-î [< că e/este]

consacrato . Ma io non ho tempo, signora, voglio prenderlo, per così dire,

consacrat. Dar eu n-am timp, doamnă, vreau să-l iau, vorba aia,

bell'e immortale.

gata nemuritor.

E non (ne) hai trovato uno più immortale?

M: Și n-ai găsit unul mai nemuritor?

Avevo trovato io qualcosa, ma non ha funzionato.

B: Găsisem eu ceva, da' nu s-a prins.

Forse ora ai fortuna.

M: Poate acum ai noroc.

Forse. Ma ecco che ritarda e io non ho tempo. (passeggia)

B: Poate. Dar uite că întârzie și eu n-am timp. (se plimbă)

A lei piacciono i suoi quadri?

Dumneavoastră vă plac tablourile lui?

Suppongo che a te <ti> piacciono, no?

M: Presupun că dumitale-ți plac, nu?

Eh, alcuni mi piacciono, altri no. Lei è l'interessata . <Gli> ho detto

B: E, unele-mi plac, altele nu. Dânsa-î [= este] respectiva. I-am zis

tante volte a Dan di toglierla da qui. Che cosa ci troverà <in lei> ché è una vecchia.

de atâtea ori lui Dan, s-o ia de-aici. Ce-o fi văzând la ea că e o babă.

Quale/come vecchia?

M: Care babă?

Beh, sì, vecchia, che sarà vicino alla trentina. (= andrà sulla trentina)

B: Păi da, babă, că bate spre treizeci.

Ai per caso problemi agli occhi ?

M: Ai cumva probleme cu ochii?

Perché (me lo chiede)?

B: De ce?

Non (lo) so. Ho la sensazione che ti disturbano gli occhiali.

M: Nu știu. Am senzația că te deranjează ochelarii.

Beh, mi disturbano un po'. Ché in realtà nemmeno <non> ne ho bisogno.

B: Păi, mă cam deranjează. Că de fapt nici n-am nevoie de ei.

Allora perché li porti/adoperi?

M: Atunci de ce-i porți?

Mi ha detto una amica che è più sexy, che sembro più intellettuale.

B: Mi-a spus o prietenă că e mai sexy, că par mai intelectuală.

Sarà/potrebbe essere, ma ti rovinerai la vista.

M: S-ar putea, dar o să-ți strici vederea.

Oddio/ mamma mia!

B: Aoleu!

Fammeli vedere un po'..... E sono anche di cattiva qualità.

M: Ia dă-mi-i încoace să-i văd..... Și sînt și de proastă calitate.

Quel tirchio di Ali, signore, gliene dirò di tutti i colori. Mi ha detto

B: Zgârcitul ăla de Ali, mamă, să vezi ce scandal o să-i fac. Mi-a zis

che ha speso una sacco di soldi (per comprarli) Che profumo ti metti?

că a dat o groază de bani pe ei..... Cu ce parfum te dai?

Una miscela.

M: Un amestec.

Per questo non lo conosco.

B: De aia nu-l cunosc.

Li distingui tutti?

M: Le deosebești pe toate?

Abbastanza.

B: Destule.

Lavori nel settore.

M: Lucrezi în branșă.

No. Ho voluto farmi assumere una volta in una boutique, ma vendevo la stessa

B: Nu. Am vrut să mă angajez o dată la un butic, dar vindeam aceeași

marca e alla fine mi sono stufata. A me, signora, <mi> piace

marcă și până la urmă mi s-a făcut lehamite. Mie, doamnă, îmi place

la variazione. Cambi uomo, , cambi profumo. Questa cosa

variația. Schimbi bărbatul, schimbi parfumul. Chestia asta

me l'ha detta qualcuno.

mi-a spus-o cineva...

Ecco, così impara uno.

M: Uite, așa învață omul...

Esattamente. Uno quanto vive impara. Questa cosa me l'ha detta

B: Exact. Omul cât trăiește învață. Chestia asta mi-a spus-o
qualcun altro.
altcineva.

E' bene avere amici istruiti.

M: E bine că ai prieteni cultivați.

Deve sapere che io così mi sono formata. Ché anche le mie amiche si meravigliano.

B: Să știți că eu așa m-am format. Că și prietenele mele se miră:

"Tu, Bigi, da dove sai tu tante cose? "

"Tu, Bigi, de unde știi tu atâtea lucruri?"

Bigi, ti chiami Bigi?

M: Bigi, te cheamă Bigi?

Sì, Bigi. Da Brândușa Georgescu. Bi Gi.

B: Da, Bigi. De la Brândușa Georgescu. Bi Gi.

Ah, come Brigitte Bardot.

M: A, ca pe Brigitte Bardot.

Nno, lei è BeBe. Ed è anche vecchia/anziana.

B: Nnu, ea e BeBe. Și e și bătrână.

E' c'è un'altra differenza (ancora). Lei non sa della tua esistenza.

M: Și mai e o diferență. Ea nu știe de existența dumitale.

Ho sentito (dire) che è piuttosto incolta/ignorante. Io devo andarmene ora/adesso.

B: Am auzit eu că-i cam incultă. Eu trebuie să plec acuma.

Dica a Dan che passerò ancora da queste parti, ma non troppo presto

Să-i spuneți lui Dan că mai trec pe-aici, dar nu prea curând
perché sono occupata.

că sînt ocupată.

Vieni da me in ambulatorio perché ti faccia un controllo agli occhi.

M: Să vii la mine la cabinet să-ți fac un control la ochi.

Ma come? lei è dottoressa?

B:- Da' ce [= dar ce], dumneavoastră sînteți doctoriță?

Ti sorprende?

M: Te miră?

No, ma Dan non mi ha parlato mai di lei. Credevo

B: Nu, dar Dan nu mi-a vorbit niciodată de dumneavoastră. Credeam
che è la zia di Focșani, quella dei dolci.

că sînteți mătușa de la Focșani, cea cu prăjiturile...

Cercami in/allla clinica. La prossima settimana sono di pomeriggio. E
M: Caută-mă la clinică. Săptămâna viitoare sunt după-amiezele. Și
in nessun caso devi ancora portare gli occhiali.
În nici un caz nu mai porta ochelarii.

Nemmeno così, per il look? Ah, vedrà cosa farò a quel tirchio
B: Nici așa pentru look? **A:** să vedeți ce o să-i fac zgîrcitului ăla
di Ali. Ma senti, che mi comperi gli occhiali economici. Cia cia.
de Ali. Auzi, să-mi cumpere ochelarii ieftini... Pa și pusi.

(Paula - asistenta Mariei. Intră Irina)

I: Bună ziua. Buon giorno.
Buon giorno. E' prenotata? (Ha la prenotazione?)

- Bună ziua. Aveți programare?

I: Da. Sì.
Come si chiama?

- Cum vă numiți?

Irene Spătaru.

I: Irina Spătaru.

Sì, Irene Spătaru. (Lei) è l'ultima persona programmata/prenotata
- Da, Irina Spătaru. Sînteți ultima persoană programată
per oggi. Lasci il (suo) cappotto sull'attaccapanni, sì? Può entrare.
pe ziua de astăzi. Lăsați-vă mantoul în cuier, da? Puteți intra.

Grazie.

I: Mulțumesc.

(Sună telefonul) (Squilla il telefono)

- Alo, da? Sì, pronto?!

(Irina intră în cabinetul Mariei)

I: Bună ziua. Buono giorno.
Buon giorno. Prego. Che problemi ha?

M: Bună ziua. Poftiți. Ce probleme aveți?

Non (lo) so. Mi preoccupano gli occhi.

I: Nu știu. Mă îngrijorează ochii.

Che età ha (= qual è la sua età)?

M: Ce vîrstă aveți?

I: Douăzeci și șapte. 27

Un po' presto per (gli) occhiali. Che cosa le dà fastidio?

M: Cam devreme pentru ochelari. Ce vă supără?

La luce. Certe volte mi bruciano, lacrimo.

I: Lumina. Uneori mă ustură, lăcrimez.

Lavora in (un) ambiente tossico?

M: Lucrați în mediu toxic?

Sì, certamente, è un ambiente tossico.

I: Da, sigur, este un mediu toxic.

Prego, vediamo (un po'). Metta/appoggi la fronte e il mento. Legge con difficoltà?

M: Poftiți, să vedem. Puneți fruntea și bărbia. Citiți cu dificultate?

Ssì. Ma soprattutto cucio con difficoltà.

I: Ddaa. Dar mai ales cos cu dificultate.

Lavora nell'abbigliamento?

M: Lucrați în confecții?

Mi cucio <=lavoro> da sola i vestiti e la biancheria del marito.

I: Îmi lucrez singură rochiile și lenjeria soțului.

(Paula - asistenta Mariei, la telefon)

Sì prego, dica. No, mi dispiace, la <signora> dottoressa

- Da vă rog, spuneți. Nu, îmi pare rău, doamna doctor

non riceve più nessuno oggi. Ha lezione in facoltà. Sì,

nu mai primește pe nimeni astăzi. Are ore la facultate. Da,

richiami domani. Prego (= di nulla), arriverci.

reveniți mâine. Cu plăcere, la revedere.

(Maria, Irina în cabinet)

E' già stata (visitata) da me?

M: Ați mai fost la mine la consultație?

Non, non sono .. non sono stata.

I: Nu, n-am .. n-am mai fost.

Strano, ho la sensazione che conosco il suo volto (= di conoscere il suo volto).

M: Curios, am senzația că vă cunosc chipul.

Sicuramente l'ha già visto da qualche parte. Ma con questa pittura moderna

I: Cu siguranță l-ați mai văzut undeva. Dar cu pictura asta modernă

è difficile fare un ravvicinamento tra modello e ritratto

e greu să faci o apropiere între model și portret.

Ha posato per caso per Dan?

M: Ați pozat cumva pentru Dan?

Quasi due anni.

I: Aproape doi ani.

(Lei) è ...

M: Sunteți ...

Sì, (lo) sono

I: Da, sunt.

(Lei) è così giovane ... E molto bella.

M: Sunteți atât de tânără ... Și foarte frumoasă.

Lei è diversa dalle altre. Mi scusi,

I: Dumneavoastră sunteți altfel decât celelalte. Iertați-mă,

sappia (=deve sapere) che non ho il minimo odio per lei.

să știți că nu am un pic de ură pe dumneavoastră.

Forse dovrei sentirmi offesa.

M: Poate ar trebui să mă simt jignită.

No. Mi meraviglia come mai Dan è potuto essere attratto da una donna di qualità.

I: Nu. Mă mir cum de Dan a putut fi atras de o femeie de calitate.

Della sua qualità. Le sue preferenze sono (=provengono)

De calitatea dumneavoastră. Preferințele lui sunt

da altri ambienti. Be', alcune di queste le conoscerà anche.

din alte medii. Mă rog, pe unele dintre ele o să le și cunoașteți.

Per lo meno me non <mi> ha risparmiata dal conoscerle.

Cel puțin pe mine nu m-a scutit de a le cunoaște.

Una l'ho già conosciuta. Spero che non è stata la mia esistenza a mettere fine

M: Pe una am și cunoscut-o. Sper că nu existența mea a pus capăt

<che non la mi esistenza ha messo fine> al vostro matrimonio.

căsnicieii voastre.

Oh, no, noi due stavamo già divorziando. Ci sono state prima (di lei) molte

I: O, nu, noi doi eram deja în divorț. Au fost mai înainte multe

simili existenze. Ma ho sentito che questa volta è diverso.

asemenea existențe. Dar am simțit că de data aste este altceva.

Mi scusi se <che> ho avuto la curiosità di conoscerla.

Iertați-mă că am avut curiozitatea să vă cunosc.

Lo ami?

M: Îl iubești?

Non (lo) so, non credo, non si può passare oltre una certa soglia.

I: Nu știu, nu cred, nu se poate trece peste un anumit prag.

Invece si passa.

M: Ba se trece...

Da dove (lo) sa? Ma lei lo ama?

I: De unde știți?..... Dar dumneavoastră îl iubiți?

Non (lo) so, non credo. E comunque non è grave. Nella lotta tra noi due,

M: Nu știu, nu cred. Și oricum nu e grav. În lupta dintre noi două, tu vinci in partenza. Sai a cosa mi riferisco. dumneata câștigi din start. Știi la ce mă refer.

Immagino. Ma si sono già visti dei casi.

I: Bănuiesc. Dar s-au mai văzut cazuri.

Può darsi, ma io non voglio essere un caso.

M: Se poate, dar eu nu vreau să fiu un caz.

Paola, sii gentile e di di portarci due caffè.

Paula, fii drăguță și spune să ne aducă două cafele.

(Maria entra dal portone, sale per le scale. Dan sta seduto sui gradini)

(Maria intră pe poartă, urcă scările. Dan șade pe trepte)

Cosa fai? (= cosa stai facendo?)

M: Ce faci?

Hai ritardato.

D: Ai întârziat.

Ma perché non sei entrato? Hai perduto le chiavi?

M: Da' de ce n-ai intrat? Ai pierdut cheile?

Sì, ho perduto no, non so, non mi piace, non oso. No ...

D: Da, am pierdut ... nu, nu știu, nu-mi place, nu îndrăznesc. Nu ...

Pensavo di andare (insieme) da qualche parte a mangiare qualcosa.

Mă gândeam să mergem undeva să mâncăm ceva.

No, piuttosto vai e prendi della pizza e della birra. Non credo

M: Nu, mai bine du-te și ia niște pițuța [=pizza] și niște bere. Nu cred che il mio frigorifero sia <=> troppo fornito. că frigiderul meu e prea garnisit.

OK. Mmmm. (Va) bene, (e) della vodka?

D: OK. Ăăă ... Bine, niște vodcă?

No, sai bene che non voglio e vorrei che non lo volessi nemmeno te...

M: Nu, știu bine că nu vreau și aș vrea să nu vrei nici tu.....

(Lo) sai, non mi piace il tuo aspetto. Ai un pallore strano.

Știi că nu-mi place cum arăți. Ai o paloare ciudată.

E' congenito <= dalla nascita>.

D: E din naștere.

(În cabinetul Mariei. Paula - asistenta, Cati/Katy - o infirmieră)

- Bună, Paula. Salve, Paola.

- Bună, Cati (Katy). Salve, Cati.

Ho da dare alla dottoressa i risultati (gli esiti) di certe analisi.

- Am să-i dau doamnei doctor rezultatele unor analize.

E' con un paziente. Aspetta, per favore, un po'.

- Este cu un pacient. Așteaptă, te rog, un pic.

Certo. Paola, sai per caso qualcosa de questo dottore nuovo dell'ORL?

- Sigur. ... Paula, știi cumva ceva despre doctorul ăsta nou de la ORL?

(Ne) so.

<ORL=oto-rino-laringoiatrie>

- Știu.

- A?? E?

Nessuna speranza, è sposato.

- Nici o speranță, e însurat.

A, no, non (è) per questo (che) chiedo.

- A, nu, că nu de asta întrebam.

Sì, e perché chiedi? Puoi entrare, prego.

- Da, da' de ce întrebai? ... Poți să intri, te rog.

(Infirmiera Cati intră în cabinetul Mariei) (Cati entra)

Buon giorno, dottoressa.

- Bună ziua, doamna doctor.

Buon giorno.

M: Bună ziua.

Il <signor> professore le manda le analisi del suo paziente.

- Domnul profesor vă trimite analizele pacientului dumneavoastră.

M: Toate? Tutte

- Da, toate. Sì, tutte.

M: Mulțumesc. Grazie.

Dice che se (lei) ha qualche perplessità, lo chiami per telefono

- Spune că dacă aveți vreo nelămurire să-i dați un telefon.

Comunque lo cercavo. Fino allora lo ringrazio. E a lei pure.

M: Oricum îl căutam. Până atunci îi mulțumesc. Și dumitale de asemenea.

- Cu plăcere. Prego.

(Irina intră în atelierul lui Dan) (Irene entra nello studio/atelier di Dan)

Ti ho portato i jeans e la vestaglia. Ho pensato che forse (ne) hai bisogno

I: Ți-am adus blugii și halatul. M-am gândit că poate ai nevoie.

Lasciali/mettili là.

D: Lasă-le acolo.

E mi creavano anche disturbo in casa ... Non vorresti darmi <a me>

I: Și-mi încurcau și locu' acasă.... **N:** ai vrea să-mi dai mie

questo quadro? Non credo che ci tieni assolutamente a conservarlo.

tabloul ăsta? Nu cred că ții neapărat să-l păstrezi.

Prendilo, ma sappi che vale abbastanza danaro.

D: Ia-l, dar să știi că face destul de mulți bani.

Non lo prendo per venderlo.

I: Nu-l iau ca să-l vând.

No, dicevo soltanto così perché (tu) lo sappia.

D: Nu, ziceam numai așa ca să știi.

I: Știu. (Lo) so.

(Esce, sale per le scale, entra in casa, brucia il quadro)

(Iese, urcă scările, intră în casă, dă foc tabloului)

(Maria, profesorul, la lift) (Maria, il professore, vicino all'ascensore)

M: Bună ziua, domnule profesor. Buon giorno, professore.

- Bună ziua, doamna doctor. Buon giorno, dottoressa.

La ringrazio per le analisi

M: Vă mulțumesc pentru analize.

Prego (, entri).... Il suo protetto è un vero esemplare,

- Vă rog. Protejatul dumatăle este un veritabil exemplar, anatomicamente e biologicamente.

anatomic și biologic.

M: Nici o hibă? Nessun difetto?

- Nici una. Nessuno

M: Aproape anormal. Quasi anormale.

Eh, sì Ai nostri tempi la salute perfetta può essere considerata

- Mdaa În vremea noastră sănătatea perfectă poate fi considerată una anomalia.

o anomalie.

(Bigi, Maria, în apartamentul Mariei)

Io vengo dalla campagna , signora . Ma sto a Bucarest dai

B: Eu sînt de la țară, doamnă. Dar stau în București de la [vârsta de] dieci ani. Mi ha presa una zia , secondo lei per farle compagnia. Macché

zece ani. M-a luat o mătușă, cică să-i țin de urât. Aiurea

Mi ha messa a lavorare, a lavare, a cucinare , a far da mangiare . Ma

M-a pus să muncesc, să spăl, să gătesc, să fac mâncare. Dar

non è durato. Che, ero stupida?!

n-a ținut. Ș(i) ce, eram proastă ?! ...

[cică < se zice că]

E come te la sei cavata?

M: Și cum te-ai descurcat?

Ah, non è stato un problema. Sono stata in paese

B: A, n-a fost o problemă. Am mai fost la țară

due anni fa , al seppellimento di (mio) padre. Ora è diverso.

acu' [= acum] doi ani, la înmormântarea tatii. Acu' e altceva.

Hanno discoteca. Ma io non mi sono immischiata. Sono voluta stare

Au discotecă. Da' eu nu m-am băgat. Am vrut să mai stau

un po' così, nella natura ... Ah, è stato molto interessante. Avevano i miei

așa, puțin, în natură. ... A, păi a fost foarte interesant. Aveau ai mei

una vitellina beige. Mi ci sono tanto affezionata L'ho lavata con lo shampoo,

o vițelușă bej. Am prins un drag de ea ... Am spălat-o cu șampon,

le ho messo la coda sui bigodini . Più difficile è stato quando ho voluto metterle

i-am pus coada pe bigudiuri. Mai greu a fost când am vrut să-i dau

sulle ciglie il mascara. Non è voluta stare (ferma).

genele cu rimel. N-a vrut să stea.

M: (Râde) (Ride)

Signora, sa che occhi aveva? Come quelli di A.H.

B: Doamnă, știți ce ochi avea? Ca ai lui Audrey Hepburn.

Bigi cara, ma tu sei una meraviglia.

M: Bigi dragă, da' tu ești un farmec.

Beh, certo che (lo) sono. Altrimenti come distruggevo io due famiglie?

B: Păi ș ... sigur că sînt. Păi altfel cum stricam eu două case?

Ma tu non hai pensato mai di sposarti?

M: Dar tu nu te-ai gândit niciodată să te măriți?

Mi ha chiesta (in moglie) l'anno scorso un italiano. Ma credo che era sposato.

B: M-a cerut anul trecut un italian. Da' cred că era însurat.

Questi si sposano a dieci anni. Cattolici ...

Ăștia se-nsoară la zece ani. Catolici...

[sE_ Însoară> se-nsoară]

M: Și? E?

Ora sto sempre con un italiano. Io lo chiamo Mac, da "maccaronaro"

B: Acum sînt tot cu un italian. Eu îi zic Mac, de la macaronaru'.

E lui mi chiama Brenda. E credo che opterò per questo nome.

Și el îmi spune Brenda. Și cred că am să optez pentru numele ăsta. Mi ero un po' stufata di Bigi. Ed è anche un po' fuori moda. Dice che mi prende

Mi se cam urâse cu Bigi. Și e și cam demodat. Cică mă ia

per moglie (=che mi sposa, ma devo passare al cattolicesimo. E io non (lo) voglio .

de nevestă, dar să trec la catolicism. Și eu nu vreau chestia asta.

Sei credente.

M: Ești credincioasă....

Ah, noo, ma ho anch'io la mia ambizione. Che passi lui all'ortodossia.

B: A, nuu, da' am și eu ambiția mea. Să treacă el la ortodoxism.

Ma questo è più difficile.

M: Da' asta-i mai greu.

E perché ? perché tante storie?

B: Păi de ce? ce atâtea chestii?!

Avrà anche lui la sua ambizione.

M: O fi având și el ambiția lui.

Be', che se la tenga.

B: Păi, să și-o țină.

(Bigi passeggia per la stanza; guarda i quadri sulla parete)

(Bigi se plimbă prin cameră; se uită la tablourile de pe perete)

E queste chi sono?

Da' astea cine sînt?

Dei parenti <più> lontani.

M: Niște neamuri mai îndepărtate.

Così sì, ché non assomiglia troppo.... Mi ha anche chiesta (in moglie) un arabo.

B: Așa da, că nu prea semănați. ... M-a mai cerut un arab.

Diceva di fargli sette bambini e di allattarli io Che li allatti sua madre

Zicea să-i fac șapte copii și să-i alăptez eu.... Să-i alăpteze mă-sa

ché tanto non ha altro da fare Non è durato . Nessuna perdita, arabi e

că tot n-are altceva de făcut.... N-a ținut. Nici o pierdere, arabi și

italiani (si trovano) dappertutto.

italieni pe toate drumurile.

Eh sì, la Romania è un paese ospitale.

M: Mdaa, România e o țară primitoare.

E (lei) dice di non portare più (gli) occhiali?

B: Și ziceți să nu mai port ochelari?

Decisamente nno.

M: Categorie nnu.

In questo caso devo cambiarmi la pettinatura.

B: În cazul ăsta trebuie să-mi schimb cuafura.

(*Sună la ușă*) (Suonano/bussano alla porta)

Ah, deve essere lo zio Alex. Lui ha le chiavi dell'appartamento.

M: Aa, trebuie să fie unchiul Alex. El are cheile de la apartament.

(*Intră unchiul Alexandru. Maria. Bigi*) (*Entra lo zio Alex. Maria. Bigi*)

Maria? Sei in casa?

Ale: Maria? Ești acasă?

Puoi entrare, zio.

M: Poți intra, unchiule.

Bonjour, ma petite.

Ale: Bonjour, ma petite.

Bonjour. La signorina è una nuova amica. Si chiama

M: Bonjour. Domnișoara e o recentă prietenă. O cheamă

semplicemente Bigi.

pur și simplu Bigi.

Charmant... Sono fornito (di soldi).

Ale: Charmant ... Sînt în fonduri.

M: Merci, oncle Alex. Merci, oncle Alex.

Ho venduto il Baudelaire, l'edizione principe. Mi è <ancora> rimasto

Ale: Am vândut Baudelaire-ul, ediția princeps. Mi-a mai rămas

soltanto Maupassant, l'edizione completa, quella che ti piace <a te>. La conservo

doar Maupassant, ediția completă, aceea care-ți place ție. O păstrez

per il tuo compleanno.

pentru ziua ta [de naștere].

Ti sei un po' affrettato con il Baudelaire. Sai (bene) che puoi contare su di me.

M: Te-ai cam grăbit cu Baudelaire-ul. Știi că poți conta pe mine.

(Lo) so, (lo) so. Ma fino a quando?

Ale: Știu, știu. Da' până când?

Mio zio ha avuto una biblioteca celebre.

M: Unchiul meu a avut a bibliotecă celebră.

Ereditata dal nonno. 4000 volumi.

Ale: Moștenită de la bunicu'. Patru mii (4000) de volume.

Di libri?

B: De cărți?

Sì, signorina . Un terzo erano edizioni principe.

Ale: Da, domnișoară. O treime erau ediții princeps.

E li avete letti tutti?

B: Și le-ați citit pe toate?

La maggior parte.

Ale: Cea mai mare parte.

Ma allora, quando ha anche avuto tempo per altre cose ? Per i divertimenti?

B: Păi, și când ați mai avut timp de alte lucruri? De distracții?

Questo era il divertimento. E ovviamente la musica.

Ale: Asta era distracția. Și bine-nțeleș, muzica.

Veramente? Io, per essere sincera, non (ne) avrei la pazienza.

B: Serios? Eu, drept să vă spun, n-aș avea răbdare.

Quanti anni hai, signorina?

Ale: Câți ani ai, duducă?

B: Douăzeci (20).

Esiste una simile età?

Ale: Există o asemenea vârstă?

Anche la dottoressa la sgrido sempre perché non si diverte. Lavoro e

B: Și pe doamna doctor o cert mereu că nu se distrează. Muncă și

sempre lavoro. Che uno passi il tempo tra orbi e ciechi, questa non è vita.

iar muncă. Să-ți petreci timpul între chiori și orbi, asta nu e viață.

Non desidera anche lei un po' di whiskey?

Nu doriți și dumneavoastră puțin whiskey?

No, signorina. Io sono dell'epoca di altre bevande.

Ale: Nu, domnișoară. Eu sînt din epoca altor băuturi.

Bigi ha una concezione molto ludica della vita.

M: Bigi are o concepție foarte ludică despre viață.

Fa benissimo. Carpe diem.

Ale: Foarte bine face. Carpe diem.

(*Atelierul. Dan. Maria bate la ușă*) (L'atelier. Dan. Maria busca alla porta)

Ti ho portato (della) natura viva per (la) natura morta. Non c'è

M: Ți-am adus natură vie pentru natură moartă. Nu e

nessun altro da queste parti?

nimeni altcineva pe-aici?

Chi dovrebbe esserci?

D: Cine să fie?

Non ti credevo così saggio.

M: Nu te credeam așa de cuminte.

Tu proprio non credi nulla di buono di me.

D: Tu chiar nu crezi nimic bun despre mine.

Hai alcune qualità. Metti i fiori in acqua, appassiranno.

M: Ai unele calități. Pune florile în apă, or să se ofilească.

A me piace dipingere fiori appassiti. Sono più patetici.

D: Mie-mi place să pictez flori ofilite. Sunt mai patetice.

Ma guarda un po' quale verità ti è uscita dalla bocca. Patetici...

M: Ia te uită ce adevăr ți-a ieșit din gură. Patetice ...

Che bello che sei venuta. Avevo tanto bisogno di te Facevo un po'

D: Ce bine că-ai venit! Aveam atâta nevoie de tine... Făceam un pic

d'ordine , perché ... ché non ti senta a disagio qui da me. Ma ...

de ordine, ca să .. să nu-ți fie urât aici la mine. Da' ..

Che cosa ai al piede, cosa ti è successo, ti sei fatta male?

Ce-ai la picior, ce-ai pățit, te-ai lovit? [ce ai: *sinereză*]

Ah, no, tra l'altro sono passata anche perché mi s'è staccato il tacco

M: A, nu, printre altele am trecut și pentru că mi s-a desprins tocul

della scarpa.

de la pantof.

Resta, rimani qui, fino lunedì. A quest'ora non trovi più

D: Stai, rămâi aici, până luni. La ora asta nu mai găsești

nessun laboratorio aperto e domani è sabato , nemmeno tanto (=ancor meno).

nici un atelier deschis și mâine e sâmbătă, nici atât.

Ai qui pigiama, ai pantofole ...

Ai aicea [= aici] pijama, ai papuci ...

Donne vestite col pigiama degli uomini e che strascicano pantofole

M: Femei îmbrăcate în pijama și târșind papuci

troppo grandi, (l')ho visto nei films , personalmente non mi diverte

prea mari, am văzut prin filme, personal nu m-amuză.

[= mă amuză]

Be', c'è un'altra possibilità : circoli/giri nuda.

D: Păi mai e o posibilitate: umbli goală.

Nuda sî , ma con le mie scarpe. La miglior cosa sarebbe che tu faccia

M: Goală da, dar în pantofii mei. Cel mai bun lucru ar fi să dai

un salto fino a casa mia per portarmi un paio di scarpe.

o fugă până la mine să-mi aduci o pereche de pantofi.

Ci vado, ma non prima di domani mattina. Questa notte rimani qui.

D: Mă duc, dar nu până mâine dimineață. Noaptea asta rămâi aici.

Rimani, sì?

Rămâi, da?

(Se sărută, se îmbrățișează) (Si baciano, si abbracciano)

Da dove ai tu questi muscoli? Ché non fai nessuno sport.

M: De unde ai tu mușchii ăștia? Că nu faci nici un sport.

Dal lavoro, signora. Dal lavoro nell'infanzia. E durante la

D: De la muncă, doamnă. De la munca din copilărie. Și din

adolescenza. Io non ho fatto tennis o canottaggio per fare muscoli. Ho

adolescenza. Eu n-am făcut tenis sau canotaj ca să fac mușchi. Am

spinto/tenuto le corna dell'aratro, ho falciato. Lo faccio ancora adesso quando

împins coarnele plugului, am cosit. O mai fac și acuma când

vado da mamma in paese. Con queste mani ho costruito la case dei vecchi.

mă duc la muica la țară. Cu mâinile astea am clădit casa bătrânilor.

I calli sul palmo per questo evito di accarezzarti.

Bătăturile din palmă ... de asta mă feresc să te mângâi.

(Îi sărută palma) (Gli bacia il palmo)

Il mio ragazzo

M: Băiatul meu ...

(Bigi, unchiul Alex, Maria. Acasă la Maria)

Sapete una cosa? La invito insieme con suo zio ad un

B: Știți ceva? Vă invit împreună cu unchiul dumneavoastră la un

sexy-club. E' mitico, sapete? Non paghiamo niente, è l'invito di Ali.

sexy-club. Știți ce mișto e? Nu plătim nimic, este invitația lui Ali.

Quello degli occhiali?

M: Cel cu ochelarii?

Oh, se sapesse quante gliene ho dette! L'ho strigliato per benino. Per questo

B: Ooo, știți ce scandal i-am făcut? L-am învățat minte. De-aia

mi ha preso un anello. Ma credo che nemmeno questo è buono. Cosa ne dice?

mi-a luat un inel. Da' cred că nici ăsta nu e bun. Ce ziceți?

Non (lo) si, Bigi, io non me ne intendo.

M: Nu știu, Bigi, eu nu mă pricep.

Ci venite? Non si deve vergognare. Ci vengono persone di tutte le età.

B: Mergeți? Să nu vă jenați. Vin persoane de toate vârstele.

Agli uomini mi riferisco. Signore come lei non si fanno vedere.

La bărbați mă refer. Doamne ca dumneavoastră nu apar.

Farebbe sensazione. Forse la sposo anche.

Ați face senzație. Poate vă și mărit.

Bigi cara, ma tu sei il grande incontro della mia vita.

M: Bigi dragă, dar tu ești marea întâlnire a vieții mele.

Perché non ti ho conosciuta <io> prima ?

De ce nu te-am cunoscut eu mai de mult?

Deve sapere che anch'io l'apprezzo moltissimo.

B: Să știți că și eu vă apreciez foarte mult.

(Ne) sono contenta /Mi fa piacere.

M: Mă bucur.

Ali ha grandi progetti con lei.

B: Ali are planuri mari cu dumneavoastră.

Vuole portarmi a Istanbul...

M: Vrea să mă ducă la Istanbul....

Vuole che apriate insieme una Srl . Vi sponsorizza lui

B: Vrea să deschideți împreună un Srl. Vă sponsorizează el

un ambulatorio moderno. E qualcosa coll'import-export , cose sue

un cabinet modern. Și ceva cu import-export, chestii de-ale lui

(Maria. Unchiul Alex)

Questo è tutto quello che mi è ancora rimasto. E' una fortuna che non ho venduto anche

Ale: Asta-i tot ce mi-a mai rămas. E o șansă că n-am vândut și

questo smoking . Ho pregato la signora M. e me l'ha stirato.

smochingul ăsta. Am rugat-o per madam Mihailide și mi l-a călcat.

Il papillon l'ho rinfrescato io.

[asta-i < asta este]

Papionul l-am refrișat eu.

Io ho preso in prestito questa parrucca da Bigi. Sarebbe penoso se mi

M: Eu am împrumutat peruca asta de la Bigi. Ar fi penibil să mă

riconoscesse qualcuno. Non parlo degli amici, ma di eventuali pazienti.

recunoască cineva. Nu vorbesc de prieteni, dar de eventuali pacienți.

No, no, no, stai tranquilla. Sei irriconoscibile. Tout-à-fait méconnaissable.

Ale: Nu, nu, nu, fii liniștită. Ești meconesabilă. Tout-à-fait

méconnaissable.

(Arriva la macchina. Bigi, Maria, lo zio Alex , l'autista. Bigi canticchia)

(*Sosește mașina. Bigi, Maria, unchiul Alex, șoferul. Bigi fredonează*)

La, la, la Vedo che si è messa elegante.

B: La, la, la Da' știu că v-ați gătit.

Ah , mi hai portato gli occhiali?

M: A, mi-ai adus ochelarii?

B: Da. Sì.

(*Night-clubul. Ali, Bigi, unchiul Alex, Maria*) (*Il night-club*)

Ali , lui è 'Paparino', mio zio , e lei (=la signora) è la [signora] dottoressa

B: Ali, el e Papi, unchiul meu, și dânsa este doamna doctor, di cui ti ho parlato.

despre care ți-am vorbit.

Piacere , vi aspettavo, abbiamo un tavolo riservato , è un po' più

Ali: Mă bucur, vă așteptam, avem o masă rezervată, e ceva mai isolato perché possiate guardare senza essere disturbati ... Signora, la prego, izolată ca să puteți privi fără să fiți deranjați. .. Doamnă, vă rog, signore Spumante e tutto ciò che occorre ancora.

domnu'.... Șampanie și tot ce mai trebuie.

Per mio zio a temperatura ambiente.

M: Pentru unchiul meu la temperatura camerei.

Le signorine, sono romene?

Ale: Domnișoarele, sînt românce?

La maggior parte.

Ali: Cele mai multe.

Che curioso!

Ale: Ce curios!

Signora, desidererei avere una conversazione personale

Ali: Doamnă, aș dori să am o discuție personală

con lei. Le propongo un affare che la potrebbe interessare.

cu dumneavoastră. Vă propun o afacere care v-ar putea interesa.

Oh, (caro) signore, io con gli affari ...

M: O, domnule, eu cu afacerile ...

No, non deve intervenire personalmente. Ho bisogno della sua competenza

Ali: Nu, nu trebuie să interveniți personal. Am nevoie de competența

medica. E, evidentemente, del prestigio

dumneavoastră medicală. Și, evident, de prestigiu [= prestigiu]

del suo nome.

Non deve aver timore/preoccuparsi. Sono una persona

numelui dumneavoastră. Nu trebuie să vă faceți teamă. Sînt un om
molto seria. I miei collaboratori , pure. Le possiamo mettere
foarte serios. Colaboratorii mei, de asemenea. Vă putem pune
a disposizione tutte le referenze.
la dispoziție toate referențele.

(Unchiul Alex, Bigi)

Anche tu frequenti questo locale?

Ale: Și dumneata frecventezi acest local?

B: Da! Sì!

Alla tua età?

Ale: La vârsta matale? (matale = dumitale)

Quale età, che sono una persona fatta.

B: Care vîrstă, că sînt în toată firea.

Il signore è il tuo fidanzato , vero?

Ale: Domnul e logodnicul dumitale, nu?

Sì, in un certo senso, ma deve sapere che è una persona molto a modo.

B: Da, într-un fel, da' să știți că e un om foarte bine.

Non si sposa con me perché ha altre due mogli a casa sua/nel suo paese.

Nu se-nsoară cu mine că mai are două neveste la el în țară.

Vi prego di scusarmi. Ho da dare alcune disposizioni.

Ali: Vă rog să mă iertați. Am de dat unele dispoziții. (pleacă)

D'altronde ha un'aria abbastanza gentile.

Ale: Altminteri are un aer destul de gentil.

Scusate anche me un minuto.

B: Și pe mine mă scuzați un minut. (pleacă)

Tu sei mai stata qualche volta qui?

Ale: Tu ai mai fost vreodată aici?

Come puoi pensarlo/immaginarlo?

M: Cum îți inchipui?

(Bigi și prietenele ei) (Bigi e le sue amiche)

Non avete visto , è venuta Linda?

B: N-ați văzut, a venit Linda?

E' nella sua cabina/spogliatoio. Cosa ci fa qui, cara, questa geriatria?

- E la ea în cabină. Ce-i, dragă, cu geriatria asta aici?

Sono delle persone molto importanti!

B: Sînt niște oameni foarte importanți!

(Unchiul Alex, Ali)

Suppongo che non frequenta simili locali.

Ali: Presupun că nu frecvențați asemenea localuri.

Ah, no, no. Noi apparteniamo ad un altro mondo, con altre preferenze.

Ale: A, nu, nu. Noi aparținem altei lumi, cu alte preferințe.

E non rientra nemmeno più nelle nostre possibilità.

Și nici nu mai stă în posibilitățile noastre.

Bigi mi ha detto che (lei) è stato molto ricco. E che ha beni

Ali: Bigi mi-a spus că ați fost foarte bogat. Și că aveți bunuri

importanti, confiscati dai comunisti e non rivendicati.

importante, confiscate de comuniști și nerevendicate.

No, signore, sarebbe una tale fatica e nervi e spese. E

Ale: Nu, domnule, ar fi o asemenea tevdură și nervi și cheltuieli. Și

in realtă mi sono abituato (a essere) così, povero.... Che gente allegra ...

de fapt m-am obișnuit așa, sărac.... Ce lume veselă ...

(În mașină. Maria, unchiul Alex se întorc acasă) (Tornano a casa)

Ho la sensazione che non appartengo più da molto a questo mondo.

Ale: Am sentimentul că nu mai aparțin de mult acestei lumi.

In prigione questo è successo quando ero studente. Non avevo ancora visto

În închisoare, asta s-a întâmplat când eram student. Nu văzusem încă

Parigi, l'Europa. Quelli con cui stavo lì, tutti, per la maggior parte

Parisul, Europa. Cei cu care stăteam acolo, toți, în cea mai mare parte

instruiti e con viaggi, mi raccontavano tanto. Per questa ragione ho avuto

cultivați și călătoriți, îmi povesteau atâtea. Din cauza asta am avut

a lungu l'impressione che so tutto, conosco tutto. Parigi, il mio sogno, lo

multă vreme impresia că știu tot, cunosc tot. Parisul, visul meu, îl

avevo/tenevo nel palmo. Il primo viaggio che ho fatto dopo dicembre

aveam în palmă. Primul drum pe care l-am făcut după decembrie

[1989] è stato a Parigi. Too late in life to go to Paris. E' troppo tardi nella

[1989] a fost la Paris. Too late in life to go to Paris. E prea târziu în

vita per andare a Parigi. Potrebbe essere il motto dell'intera mia

viață să mai mergi la Paris. Ar putea fi motto-ul întregii mele

generazione. Non ho trovato nulla di ciò che mi era stato detto, di quanto

generații. N-am găsit nimic din ceea ce mi se spusese, din ce

avevano vissuto e sentito quelli che sono stati là prima di me. Quel mondo

trăiseră și simțiseră cei care au fost acolo înaintea mea. Lumea
non mi ha accettato, io non li ho capiti. Che voragine si è aperta
aceea nu m-a acceptat, eu nu i-am înțeles. Ce prăpastie s-a deschis
tra le nostre generazioni. Che faglia storica. La mia generazione è passata
între generațiile noastre. Ce falie istorică. Generația mea a trecut
direttamente dalla giovinezza alla quarta età. Non abbiamo conosciuto tante
direct de la tinerețe în vârsta a patra. N-am cunoscut atâtea
gioie, sono rimaste tante cose inspiegate dietro di noi. Parto
bucurii, au rămas atâtea lucruri nelămurite în urma noastră. Plec
senza lasciare nulla dietro di me. Nemmeno qualche peccato maggiore, per
fără să las nimic în urma mea. Nici măcar vreun păcat major, pentru
il quale (debba) rendere conto lassù. Tu non (devi) fare questa sciocchezza,
care să dau socoteală acolo sus. Tu să nu faci prostia asta,
per nulla al mondo. Finché sei ancora in tempo. Qualunque cosa succeda.
pentru nimic în lume. Atât cât mai ai timp. Orice s-ar întâmpla.

Buona notte, zio. Passo questi giorni a trovarti.

M: Noapte bună, unchiule. Trec zilele astea să te văd.

Buona notte, bambina. A toute à l'heure.

Ale: Noapte bună, fetițo. A toute à l'heure.

(Atelierul lui Dan. Dan, Maria)

(Maria bate la ușă) (Maria bussa alla porta)

- (Stxxxx) Sssss

Ho avuto nostalgia di te / mi sei mancato.

M: Mi-a fost dor de tine.

Non ti/ci credo.

D: Nu te cred.

Credimi, perché una seconda volta non lo sentirai più.

M: Crede-mă, pentru că a doua oară n-o s-o mai auzi.

Rimani qui da me?

D: Rămîi la mine?

Potrebbe darsi.

M: S-ar putea.

Maria, tu, tu proprio non [ci] credi che io ti amo/voglio bene?

D: Maria, tu, tu chiar nu crezi că eu te iubesc.

Va là. (lett.: Sii serio.) Ho io l'aria di essere nata ieri? Dio,

M: Fii serios. Am eu aerul că m-am născut ieri?..... Doamne,

sei proprio adorabile.

că adorabil mai ești.

Non capirò mai come mai (lei) mi accetta.

D: N-am să înțeleg niciodată cum de mă acceptați.

E io (lo) capisco?

M: Parcă eu înțeleg?

Signora , lei è un mostro.

D: Doamnă, sunteți un monstru.

Grazie . Questo non mi è stato ancora detto.

M: Mulțumesc. Asta nu mi s-a mai spus.

(Intră fostul soț în cabinetul Mariei; Paula, Maria) (Entra l'ex marito di Maria; Paola, Maria)

Salve . Ho sentito su di te cose molto interessanti.

SM: Salut. Am auzit despre tine lucruri foarte interesante.

Un amico ti ha visti in un locale malfamato.

Un amic te-a văzut într-un local rău famat.

(Ne) sentirai tu anche delle altre.

M: O să mai auzi tu și altele.

Cosa ti succede? Cosa sta succedendo?

SM: Ce-i cu tine? Ce se petrece?

Succedono cose meravigliose.

M: Se petrec lucruri admirabile.

Sappi che non mi piace per niente quello che fai.

SM: Să știi că nu-mi place deloc ce faci.

Uè-uè (+ gesto). [oppure] Cia cia . = ciao, ciao.

M: Pa și pusi.

E questa, da dove l'hai tirata fuori?

SM: Asta de unde ai mai scos-o?

L'ho imparata da una giovane molto istruita.

M: Am învățat-o de la o tânără foarte școlită.

Tu non puoi pronunciare parole volgari.

SM: Tu nu poți să rostești cuvinte vulgare.

Invece sì. Ho imparato a lottare con le armi dell'avversario. Non mi

M: Ba pot. Am învățat să lupt cu armele adversarului. Nu mă

porta più fuori nessuno dal ring in barella. Per lungo tempo siete stati soltanto mai scoate nimeni din ring pe targă. Vremi de-a rândul ați fost doar

voi quelli che avete detto alle donne addio. Adesso possiamo dirvi anche voi cei care ați spus femeilor adio. Acum putem să vă spunem și noi la stessa cosa. Cosicché cia cia.
noi la fel. Așa că pa și pusi.

(Bigi, unchiul Alex, Maria, în apartamentul Mariei)

Badate che scotta/brucia.

B: Vedeți că arde.

Vorrei che prima della grande partenza andassi una volta in paese

Ale: Aș vrea ca înainte de marea plecare să mă duc o dată la țară per rivedere la casa degli antenati, dopo mezzo secolo.
să revăd casa bătrânească, după o jumătate de secol.

Ti farà male.

M: O să-ți faci rău.

Che male mi farà mai? (Che male può ancora farmi?)

Ale: Ce rău să-mi mai faci?

E dove è questa casa?

B: Da' unde-i casa asta?

A Benghești.

Ale: La Benghești.

Da lì vengo anch'io. (Ci) andiamo insieme. Dico ad Ali

B: Păi de-acolo sînt și eu! Mergem împreună. Îi spun eu lui Ali di portarci con la Mercedes ché voglio vedere anch'io che fa/come sta să ne ducă cu Merțanul [= Mercedes-ul], că vreau să văd și eu ce face quella vitellina.
vițelușă aia.

Sarà diventata mucca.

M: O fi ajuns vacă.

Peccato. Era tanto caruccia. Ma veramente, parlo io con Ali. Guardi che

B: Păcat. Tare nostimă era. Zău, vorbesc eu cu Ali. Să știți că è stato molto impressionato da lei. Anche dalla dottoressa.
a fost foarte impresionat de dumneavoastră. Și de doamna doctor.

Lui non ha troppe occasioni per conoscere persone della buona società. Ma El nu prea are ocazia să cunoască oameni din lumea bună. Dar guardi che anche lui è un ragazzo di buona famiglia. I suoi genitori sono qualcosa di să știți că și el e un băiat de condiție [bună]. Părinții lui sînt ceva molto importante nel loro paese.

foarte important la ei în țară.

Ma lui di che cosa si occupa?

Ale: Dar dânsul cu ce se ocupă?

Affari, di ogni sorta.

B: Afaceri, fel de fel.

Lui è il proprietario di quello stabilimento?

Ale: Dânsul e proprietarul acelu stabiliment?

No, è soltanto cliente.

B: Nu, e doar client.

Ah, sì ... Credi che potresti venirci anche tu?

Ale: A, da.... Crezi că ai putea merge și tu?

Escluso (= lo escludo), sono molto occupata.

M: Exclus, sunt foarte ocupată.

(Lei) è con noi, con Ali, non deve aver paura di niente.

B: Sînteți cu noi, cu Ali, să nu vă fie frică de nimic.

Di che cosa dovrei avere paura?

Ale: De ce să-mi fie frică?

Sa cosa le chiedo? Dica ad Ali che sono sua nipote.

B: Știți ce vă rog? Să-i spuneți lui Ali că sînt nepoata dumneavoastră.

Voglio fargli impressione. E non si preoccupi. Per andare in paese parlo io
Vreau să-i fac impresie. Și n-aveți grijă. Pentru la țară vorbesc eu
con Ali. Cia cia.

cu Ali. Pa și pusi.

Che mondo! Con coppie non sposate o divorziate due-tre volte,

Ale: Ce lume! Cu cupluri necăsătorite sau divorțate de două-tre ori,

con bastardi e figli abbandonati, non si consolida una nazione

cu bastarzi și copii abandonati, nu se consolidează o nație.

E' un mondo costruito su onde, su sabbie mobili. Da qui la vocazione

E o lume clădită pe valuri, pe nisipuri mișcătoare. De aici vocația

della migrazione. La nostra stirpe non l'ha avuta finora.

migrării. Neamul nostru n-a avut-o până acum.

E cosa si deve fare?

M: Și ce e de făcut?

Non sono in grado di rispondere agli interrogativi maggiori. Il mio mondo non

Ale: Nu sînt în măsură să răspund întrebărilor majore. Lumea mea nu
ha avuto tempo per insegnarmelo. E il mondo in cui ho trascorso il maggior numero

a avut când să mă învețe. Iar lumea în care am petrecut cei mai mulți di anni della mia vita, aveva altre preoccupazioni maggiori. Da dove posso sapere io ani ai vieții mele, avea alte preocupări majore. De unde să știu eu cosa si può fare? Che risolvano questo problema quelli che hanno la missione ce e de făcut? Să rezolve această problemă cei care au menirea di farlo. Io ho fatto soltanto il mio dovere di martire dell'epoca. E anzi s-o facă. Eu mi-am făcut doar datoria de martir al epocii. Și chiar delle epoche.
al epocilor.

(În mașină spre Bengești. Unchiul Alex)

Non mi rendo conto di dove ci troviamo. Non (lo) so, non riconosco niente.

Ale: Nu-mi dau seama unde ne aflăm. Nu știu, nu recunosc nimic.

Credo che da queste parti dovrebbe essere. Sì, sì. Può fermarsi.

Cred că pe aici ar trebui să fie. Da, da. Puteți opri.

(Bambini. Scendono dalla macchina. Di nuovo bambini. I bambini salutano. Un bambino)

(Copii. Coboară din mașină. Iar copii. Copiii salută. Un copil)

(Bună ziua!) Buon giorno!

- *Bună ziua!* Buon giorno!

Quanti anni ai, ragazzino ?

Ale: Câți ani ai, puștiule?

Sette. Sono in prima (classe).

- Șapte. Sînt într-a-ntâia.

E come ti chiami?

Ale: Și cum te cheamă?

- José Armando.

Come hai detto, figliolo?

Ale: Cum ai spus, mă?

Armando, ma all'appello mi chiamano Giorgio, perché non ha voluto il pope

- Armando, dar la catalog mă strigă Gheorghe, că n-a vrut popa battezzarmi diversamente.

să mă boteze altfel.

(La conac. Bigi, Ali, unchiul Alex) (Alla villa)

Be' , Paparino, ma tu qui sei nato? (= è qui che sei nato?)

B: Bine, Papi, dar tu aici te-ai născut?

(Ali; unchiul Alex)

Mi pare di capire che si è trattato di una grande proprietà agricola.

Ali: Înțeleg că a fost vorba de un mare domeniu agricol.

Ale: Foarte mare. Molto grande.

Ali: Naționalizat în [19]48. Nazionalizzata nel '48.

Ale: Așa ceva. Più o meno.

Possiamo andare al municipio. Controlliamo tutti gli atti.

Ali: Putem merge la primărie. Cercetăm toate actele.

Inutile. Io non so più niente.

Ale: Inutil. Eu nu mai știu nimic.

So io. Lasci (fare) a me. Io posso risolvere tutto. Tutto

Ali: Știu eu. Lăsați-mă pe mine. Eu pot rezolva totul. Totul

si sistema. Ho avvocati buoni/bravi. Una semplice procura.
se aranjează. Am avocați buni. O simplă procură.

(Maria beve del latte a casa sua; squilla il telefono)

(Maria bea lapte acasă la ea; sună telefonul)

Pronto? Sì, Vera, mi fa piacere sentirti. Ai qualche novità? Buona? Da circa
- Alo? Da, Vera, mă bucur că te-aud. Ai o veste? Bună? Cam

due mesi, secondo i miei calcoli. Una ecografia? Certamente. Oh,
de vreo două luni, după socotelile mele. O ecografie? Bine-nțeles. O,
Signore, che importanza ha, maschio o femmina ...Anche se, per essere sincera,
doamne, ce importanță are, băiat sau fată ... Deși, la drept vorbind,
desidererei tanto una femminuccia. Sì, sì, no, no, ho tutte le analisi.
tare mi-aș dori o fetiță. Da, nu, nu, nu, am toate analizele.

E' perfettamente sano. Non rischio niente. Nemmeno alla mia età. Passo in
E perfect sănătos. Nu risc nimic. Chiar la vârsta mea. Trec pe la
clinica domani mattina, sono di turno di pomeriggio.
clinică mâine dimineață, sunt de serviciu după-amiază.

Ti ringrazio. Sono molto felice. Ti abbraccio. Buona notte.
Îți mulțumesc. Sunt foarte fericită. Te îmbrățișez. Noapte bună.
(Râde) (Ride)

(Ali intră într-o casă. O femeie. Unchiul Alex)

Buon giorno. Cerco il signor Alessandro Șerban.

Ali: Bună ziua. Îl caut pe domnul Alexandru Șerban.

E' in casa. Sù, nel corridoio, la seconda porta a sinistra. Proprio
- E-acasă. Sus pă [= pe] coridor, a doua ușă pă [= pe] stînga. Tocmai

nella parte opposta a questa.

în partea cealantă de-aici. [cealantă = cealaltă]

(Ali sale per le scale. Bussa alla porta, due volte. Lo zio Alex prende il the)

(Ali urcă scările. Bate la ușă, de două ori. Unchiul Alex ia ceaiul)

Ale: Entrez.

Buon giorno. Ho trovato facilmente. La via è molto centrale. Come sta?

Ali: Bună ziua. Am nimerit ușor. Strada e foarte centrală. Ce mai faceți?

Ale: Vous voyez, je prends mon petit déjeuner.

Très bien. Le ho portato del rahat lokum alla rosa e al pistacchio.

Ali: Très bien. V-am adus niște rahat lokum cu trandafir și fâstâc.

E halva, da Istanbul, immagino che le fa piacere.

Și halva, de la Istanbul, bănuiesc că vă face plăcere.

Ale: Merci, merci.

(Ali passeggia nella stanza, si guarda intorno)

(Ali se plimbă prin cameră, privește în jur)

Dolci ricordi dell'infanzia. O, qu'il y a des années Grazie,

Ale: Dulci amintiri din copilărie. O, qu'il y a des années. Mersi,

grazie, (lei) è infinitamente gentile.

mersi, sînteți nespun de gentil.

Mi è parso di capire che l'intero edificio le appartiene.

Ali: Am înțeles că întreaga clădire vă aparține.

Mi apparteneva. Adesso, vous voyez, il y a tous ces gens.

Ale: Îmi aparținea. Acum, vous voyez, il y a tous ces gens.

Ma lo può recuperare.

Ali: Dar o puteți recupera.

Non (ne) ho i mezzi. E soprattutto, non ho più tempo. La mia sola ricchezza

Ale: Nu am mijloacele. Și mai ales, nu mai am timp. Singura mea

è la sontuosa cripta di/della famiglia. Quella non l'hanno nazionalizzata.

avere e somptuosul cavou al familiei. Pe acela nu l-au naționalizat.

Mi meraviglio che gli è sfuggita. Mi è stata offerta una fortuna, ma ho resistito.

Mă mir că le-a scăpat. Mi s-a oferit o avere pe el, dar am rezistat.

Mi permetta <=permette> di occuparmi io del problema della casa.

Ali: Îmi permiteți să mă ocup eu de problema casei.

Posso ingaggiare =assumere un avvocato buono, le spese mi riguardano, possiamo

Pot angaja un avocat bun, cheltuielile mă privesc, putem

stabilire un accordo. Le assicuro che sarà a vantaggio suo (=a suo vantaggio)

stabili un acord. Vă asigur că va fi în avantajul [= avantajul] dumneavoastră.

A mio vantaggio non può più essere niente, (caro) signore. Potrei mettere
Ale: În avantajul meu nu mai poate fi nimic, domnule. Aș putea da
un annuncio/una inserzione pubblicitario/a (sul giornale): Cedo importanti diritti
un anunț la mica publicitate: Cedez importante drepturi
di proprietă contro spese di seppellimento; dispenso da
de proprietate contra cheltuieli de înmormântare; scutesc de
messe (di suffragio), perché sono scettico riguardo alla vita futura.
parastase, pentru că sunt sceptic în privința vieții viitoare.
E nemmeno la desidero.
Și nici n-o doresc.

Ma ha ancora (da vivere) qui sulla terra anni tranquilli nella comodità e nel benessere .
Ali: Dar mai aveți aici pe pământ ani buni în confort și bunăstare.

(Lei) crede? Io ho dimenticato come sono e la comodità e il benessere .
Ale: Credeți? Eu am uitat cum arată și confortul și bunăstarea.
Li vedo ogni tanto in/alla televisione , ma non riconosco niente.
Le mai văd din când în când la televizor, dar nu recunosc nimic.
Sia la comodità sia il benessere dei quali mi ricordo io, erano differenti. Io
Și confortul și bunăstarea de care-mi amintesc eu, arătau altfel. Eu
non saprei nemmeno far uso né della comodità né del benessere di adesso.
nici n-aș ști să folosesc nici confortul nici bunăstarea de-acum.

Ciò che si è vissuto una volta, non si dimentica, è come andare in bicicletta
Ali: Ei, ce-ai trăit odată, nu se uită, e ca mersul pe bicicletă.
[= bicicletă]

Può darsi/Forse. Mi dispiace, non ho nessun genere di bevanda alcolica in casa.
Ale: Posibil. Regret, n-am nici un fel de alcool în casă.
Del resto so che non ne fate uso. Le posso offrire una tazza di the.
De altfel știu că nu obișnuiți. Vă pot oferi o ceașcă de ceai.
Ali: Nuu. Nooo.

Lei è una persona molto gentile , signor Ali. Del resto, come tutti gli
Ale: Sunteți un om foarte gentil, domnule Ali. De altfel, ca toți
orientali.
orientalii.

(Ali, Maria, în cabinetul Mariei)

Signora, suo zio ha avuto le gentilezza di permettermi

Ali: Doamnă, unchiul dumneavoastră a avut amabilitatea să-mi di rappresentarlo nel problema della retrocessione/restituzione della proprietà rurale permiță să-l reprezint în problema retrocedării proprietății de la țară e dell'immobile di Bucarest. Riguardo alla cripta non vuol cedere, benché și a imobilului din București. În materie de cavou se lasă greu, deși sarebbe a vantaggio di entrambe le parti.
ar fi în avantajul ambelor părți.

Sì, lo so, mi ha parlato delle condizioni/ mi ha detto le condizioni.

M: Da, știu, mi-a spus condițiile.

Spero che (lei) non ha nulla in contrario.

Ali: Sper că n-aveți ceva împotriva.

Che cosa potrei avere? Mio zio è vecchio/anziano, è vero, ma è

M: Ce-aș mai putea avea? Unchiul meu e bătrân, ce-i drept, da' e nella pienezza delle facoltà mentali. Per lo meno lo spero.
în deplinătatea facultăților mintale. Sau cel puțin așa sper.

Le assicuro che è stato ricompensato in maniera corrispondente. Non so se

Ali: Vă asigur că a fost recompensat corespunzător. Nu știu dacă ve l'ha detto, ma mi ha ceduto anche il diritto di portare il nome v-a spus, dar mi-a cedat și dreptul de a purta numele della sua famiglia. Abbiamo anche perfezionato gli atti.
familiei dumneavoastră. Am și perfectat actele.

E come si chiamerà? Ali Babà Popescu?

M: Și cum o să vă numiți? Ali Baba Popescu?

No. Mii chiamerò, ovviamente, Alessandro Șerban.

Ali: Nu. Mă voi numi, firesc, Alexandru Șerban.

M: Amuzant. Divertente.

Divertente? Perché divertente? In fondo è stato un affare molto buono.

Ali: Amuzant? De ce amuzant? Doar a fost o afacere foarte bună.

Infatti. Se si vendono pezzi di paese, che conta mai

M: Într-adevăr. Dacă se vând bucăți din țară, ce mai contează un nome storico.
un nume istoric.

Ma queste cose sono già state perfezionate. Io sono venuto

Ali: Dar deja lucrurile acestea au fost perfectate. Eu am venit per parlare d'altro. In realtà, della cosa più importante.
să discutăm despre altceva. De fapt, lucrul cel mai important.

L'ascolto.

M: Vă ascult.

Signora, le propongo di sposarsi con me. Ho una situazione

Ali: Doamnă, vă propun să vă căsătoriți cu mine. Am o situație materiale excelente. Non le mancherà niente. Può anzi materială excelentă. Nu veți duce lipsă de nimic. Puteți chiar aprire un ambulatorio di livello occidentale. să vă deschideți un cabinet de nivel occidental.

Signore, io ho una (certa) età, credo che l'abbia osservato.

M: Domnule, eu am o vârstă, cred că ați observat.

Non ha nessuna importanza.

Ali: N-are nici o importanță.

Non crede che sarebbe più adatta la giovane Bigi?

M: Nu credeți că ar fi mai potrivită tânăra Bigi?

Oh, signora, ma per un uomo con la mia situazione, non si può

Ali: O doamnă, dar pentru un bărbat cu situația mea, nu se poate sposare con qualsiasi signorina. Io ho bisogno di una moglie căsători cu orice domnișoară. Eu am nevoie de o soție con la sua prestanza. cu prestața dumneavoastră.

Suppongo che ha ancora qualche moglie.

M: Presupun că mai aveți ceva soții.

Soltanto due. Senza importanza. Loro vivono con i miei genitori, là ...

Ali: Doar două. Fără importanță. Ele trăiesc la părinții mei, acolo ... nel (mio) paese. în țară.

Mi scusi, signor Ali, ma mi ha presa di sorpresa.

M: Iertați-mă, domnule Ali, dar m-ați luat prin surprindere.

Mi dispiace moltissimo, ma nella mia vita esiste/c'è qualcuno. Le assicuro che Îmi pare foarte rău, dar în viața mea există cineva. Vă asigur că la sua domanda mi onora al più alto grado/altamente. E' capitato cererea dumneavoastră mă onorează în cel mai înalt grad. Ați picat tardi, mi dispiace. Comunque, dal momento che porteremo lo stesso nome târziu, îmi pare rău. Oricum, de vreme ce vom purta același nume, è anche questo un genere di parentela. Mi creda, sono sinceramente lusingata este și asta un fel de alianță. Credeți-mă, sînt sincer flatată, signor Ali. domnule Ali.

(*Maria, Bigi, în apartamentul Mariei*)

Ma cosa ti è successo, figliola ? Parti per/vai al Polo Nord?

M: Da' ce-i cu tine, fetiço? Pleci la Polu' Nord?

Qualcosa del genere. Mi sposo con uno straniero.

B: Aşa ceva. Mă mărit cu un străin.

Che nazione?

M: Ce nație?

Svedese o danese. Qualcosa del genere.

B: Suedez sau danez. Ceva în genul ăsta.

Come, non (lo) sai?

M: Cum, nu știi?

Mi hanno mostrato qualcosa su una cartina ma non ricordo . Vedo=vedrò io

B: Mi-au arătat ceva pe o hartă dar n-am reținut. Văd eu

sul posto. E forse nemmeno ci rimango. Vi manderò cartoline illustrate

la fața locului. Și poate nici nu rămân acolo. O să vă trimit illustrate,

perché abbiate mie notizie. Ali mi ha fatto conoscere quel tale. Sempre lui

să știți de mine. Ali mi-a făcut cunoștință cu respectivul. Tot el

mi ha preso anche questa pelliccia. Dice che fa freddo da quelle parti. Mi ha detto Ali

mi-a luat și blana asta. Cică e frig pe-acolo. Mi-a spus Ali

che vi ha chiesto di sposarlo. Le ho detto io che forse la faccio pure sposare.

că v-a cerut în căsătorie. V-am spus eu că poate vă și mărit.

Io gli ho consigliato di sposare te.

M: Eu l-am sfătuit să se-nsoare cu tine. [sE Însoare > se-nsoare]

Lasci stare, signora, ché io ne trovo ancora. Lo prenda lei che io

B: Lăsați, doamnă, că eu mai gălesc. Luați-l dumneavoastră că eu

non mi offendo. Che stia anche lei meglio. E che diamine, vivere

nu mă supăr. S-o duceți și dumneavoastră mai bine. Păi ce, să trăiți

tutta la vita col solo stipendio?

toată viața din leafă?

Bigi cara, tu sei la sola persona che si cura del mio futuro.

M: Bigi dragă, tu ești singura persoană care se îngrijește de viitorul meu.

(*Nel cortile del caseggiato. Operai. Le poltrone sono tirate su con la fune*)

(*În curtea blocului. Muncitori. Fotoliile sunt trase sus cu funia*)

Tira ... a destra ... mantieni l'equilibrio così ...

Trage la dreapta ... ține echilibrul așa

(*Maria, Dan, în apartamentul Mariei*)

Ho preso tutto quello che ho trovato. Facciamo baldoria Signora,

D: Am luat tot ce-am găsit. Tragem un chef Doamnă,

ho la sensazione che (lei) non mi ama più.

eu am senzația că nu mă mai iubiți.

Così è, caro. Del resto, credo che dobbiamo mettere fine.

M: Așa e, scumpule. De altfel, cred că trebuie să punem capăt.

Temo che non ti venga l'idea di volermi sposare.

Mă tem să nu-ți vină ideea să mă ceri de nevastă.

Ci stavo proprio pensando.

D: Tocmai că mă gândeam.

Ebbene, non pensarci. Tra noi due il partito sono io. E in questa

M: Păi să nu te gândești. Între noi doi partida sunt eu. Și în această

situazione io sono quella che fa la proposta di matrimonio. Compris?

situație eu sînt cea care cere în căsătorie. Compris?

D: Oui Oui.

Ma guarda che sorpresa . Pigoli in francese.

M: Ia te uită ce surpriză. Ciripești franțuzește.

E ho anche altri progetti.

D: Și mai am și alte proiecte.

Molto bene, caro. La cultura non ha ucciso nessuno. O chissà ..

M: Foarte bine, scumpule. Cultura n-a ucis pe nimeni. Oare

Farò delle patat(in)e fritte.

D: O să fac niște cartofi prăjiți...

Per carità di Dio! Mi fa (star) male l'odore.

M: Doamne ferește! Îmi face rău mirosu'.

Ma come, mi sembra che andavi matta per le patate fritte.

D: Păi da, parcă mureai după cartofii prăjiți.

Altri tempi. Del resto sono stanca. Mangiamo qualcosa di leggero perché

M: Alte timpuri. De altfel sînt obosită. Să mâncăm ceva ușor că

voglio riposare.

vreau să mă odihnesc.

Mi cacci/mandi via?

D: Mă gonești?

Ti spedisco a casa. E siccome non hai usato finora le chiavi,

M: Te expediez acasă. Și dacă tot n-ai folosit până acum cheile,

lasciamele.

lasă-mi-le.

Maria, tu proprio non riesci a rallegrarti di niente? Io non ti ho

D: Maria, tu chiar nu ești în stare să te bucuri de nimic? Eu nu te-am

vista mai ridere.

văzut niciodată râzând.

Soffro di malinconia congenita. La tristezza delle specie che scompaiono.

M: Sufăr de melancolie congenitală. Tristețea speciilor care dispar.

Non vuoi che andiamo in paese sabato? I miei ammazzano il maiale. Ti invitano

D: Nu vrei să mergem la țară sâmbătă? Ai mei taie porcul. Te invită

le mie sorelle.

surorile mele.

Quante sono?

M: Câte sunt?

D: Trei. Tre.

M: Trei? Cam multe. Tre? (Sono) tante.

(Nella casa di Dan, al paese. Ammazzano il maiale)

(Acasă la Dan, în sat. Se taie porcul)

Il banchetto funebre del maiale Favorite

..... Pomana porcului Ia serviți

(Dan, Maria)

Cosa, ti impressiona? Se voi dottori fate operazioni tutto il giorno.

D: Ce, te impresionează? Că voi doctorii faceți operații toată ziua.

Sì, ma non ci mangiamo la carne dei pazienti.

M: Da, dar nu ne mâncăm carnea pacienților.

(I parenti e i vicini cantano)

(Rudele și vecinii cântă)

e la più bella, e la più affettuosa.

- și cea mai frumoasă, și mai drăgăstoasă, măi.

(În curtea blocului. Muncitori) (Nel cortile del caseggiato. Operai)

Così è... bene, bene . L'equilibrio , mantenetelo l'equilibrio , mantenetelo bene

Așa-i bine, bine. Echilibrul, țineți echilibrul, țineți bine

l'equilibrio sù/forza molto piano, per piacere. Così è perfetto.

echilibrul..... haideți foarte încet, vă rog. Așa e perfect.

Mantieni l'equilibrio Piano, molto piano.

Ține echilibrul.Încet, foarte încet.

(Ali, Maria)

Le mie condoglianze , signora. Sono profondamente addolorato.

Ali: Condoleanțele mele, doamnă. Sunt profund afectat.

Non (ne) dubito.

M: Nu mă-ndoiesc.

I miei uomini hanno avuto cura di tutto.

Ali: Oamenii mei au avut griji de tot. [griji = grijă]

Veramente, di tutto.

M: Într-adevăr de tot.

La posso aiutare in qualcosa?

Ali: Vă pot ajuta [= ajuta] cu ceva?

Grazie, non ho bisogno di nulla/niente.

M: Mulțumesc, n-am nevoie de nimic.

Signora, la mia vecchia proposta è ancora valida.

Ali: Doamnă, propunerea mea mai veche e încă valabilă.

Interessante. E per me che finale ha previsto?

M: Interesant. Și pentru mine ce final ați prevăzut?

(Maria, Bigi, în cabinetul Mariei)

Cucù, eccomi.

B: Cucu, am apărut!

Bigi, che sorpresa! Cosa ti è successo?

M: Bigi, ce surpriză! Ce-i cu tine?

Signora (mia) , sono tornata. Mi sono annoiata orribilmente. Ma è vita, quella?

B: Doamnă, m-am întors. M-am plictisit îngrozitor. Păi, ce-i aia,

Civiltà e di nuovo civiltà . Che se la tengano per sé.
viață? Civilizație și iar civilizație. Să fie la ei acolo.

Cosa pensi di fare?

M: Ce-ai de gând să faci?

Ah, non è nessun problema. Me la cavo io. Signora, ma lei

B: A, nu e o problemă. Mă descurc eu. Doamnă, dar dumneavoastră
è incinta.

sînteți însărcinată.

Sì, Bigi, e molto felice.

M: Da, Bigi, și foarte fericită.

E chi è il padre, Dan o Ali?

B: Și cine este tatăl, Dan sau Ali?

Ma Bigi, che cosa ti passa per la testa? Io gli sarò padre e madre.

M: Bigi, ce-ți trece prin cap? Eu am să-i fiu și tatăl și mama.

Che bello! Io glielo allevo. Ne faccio un uomo.

B: Ce bine! Eu vi-l cresc. Om fac din el.

(Attenzione. Ascensore guasto)

"Atenție. Lift defect"

*(Maria sale per le scale, molto lentamente. Entra nell'appartamento. Dan bussata alla porta. Maria non apre. Dan lascia un quadro e se ne va la ușă. Maria nu deschide. Dan lasă un tablou și pleacă con la sua nuova amica)
cu prietena lui cea nouă)*

- ----- SFÂRȘIT - FINE -----